

Politični pregled.

Notranji položaj je poslal zadnje dni nekam kritičen in to iz gospodarskih vzrokov. Poslanci planinskih dežel bi radi investicijsko predlogo ter ž njo sklenjene razne železnice še v tekočem zasedanju državnega zbora pod streho spravili. Čehi pa so se temu sicer ne direktno, pač pa indirektno uprli. Zahtevajo namreč, naj se istodobno reši tudi vprašanje glede zgradbe kanalov ter zadobi dotični zakonski načrt postavno veljavo. Bivši finančni minister Kaizl je iztaknil še nekaj novega. Zahteva namreč, naj se pred zgradbo kanalov na Moravskem, Češkem in v Šleziji regulirajo tiste reke, katere bi potem rezali kanali. Izpolnjenje teh zahtev bi veljalo novih 200 milijonov kron. Ker pa je potreba regulirati reke ne samo v zgoraj navedenih treh kronovinah, marveč tudi po vseh drugih deželah, pravijo zastopniki teh drugih kronovin: ako se regulirajo reke na Češkem, na Moravskem in v Šleziji, naj se regulirajo tudi v drugih deželah. Ako bi hoteli Čehi vztrajati pri svojih zahtevah in bi se jih ne hotelo zadovoljiti, potem je gotovo, da bodo brez hrupa in šuma lahko preprečili parlamentarno rešitev investicijske predloge, vsled česar bi se zgradba druge železniške zveze s Trstom lahko na nedoločno čas zavlekla. Mogoče je pa, da se vendar doseže sporazumljenje. Ministrski predsednik Körber je napravil načrt konkretnih predlogov, s katerim je stopil tako pred Čehi, kot pred Nemci in res je nekaj upanja, da zadobi ta posredovalni načrt pritrjenje obeh najbolj interesiranih strank. V tem načrtu igra zakon o žganju veliko ulogo, zakaj ta zakon bi Češki največ koristil in bi ga Nemci lahko preprečili, ako Čehi nekoliko odnehajo.

Delegaciji sta sklicani na dan 20. maja na Dunaj. Zborovanje delegacij utegne trajati tri tedne. Morda se pojavi v letošnjem zasedanju kaj posebno zanimivega, ker letos bodo v delegaciji tudi nemški radikalci.

Železniški odsek poslanske zbornice je imel v sredo sejo, v kateri je dokončal razpravo o investicijski predlogi. Vladni načrt je bil odobren in ugovori Čehov odklonjeni. Zdaj je ta načrt goden, da pride pred poslansko zbornico.

Konflikt zaradi odvetniškega tarifa. — V justični upravi se opazuje v zadnjih letih neko odvetnikom jako neprijazno strujo. Po splošnem mnenju je oče te struje dvorni svetnik Klein. Že novi civilnopravdni red je tako sestavljen, da je odvetnikom odpadel ogromen del zaslužka, vrh tega pa se še sodišča trudijo, da bi postali odvetniki nepotrebni. Zdaj je justično ministrstvo izdalo nov odvetniški tarif. Ta tarif je tak, da bi odvetniki morali priti ob ves zaslužek. Vsled tega je nastal močan odpor. Razne odvetniške zbornice so se odpovedale vsem funkcijam oziroma odstopili so vsi funkcionarji in nihče neče več te funkcije opravljati. V poslanski zbornici je bila podana interpelacija, na katero je minister odgovoril te dni in sicer še dosti ugodno, tako da se bo konflikt pač dal poravnati. Mi smo odločno za to, da se onemogoči vsako oderuštvo od strani advokatov, odločno smo pa tudi za to, da se ohrani institucija neodvisnih advokatov, ker je advokat jedina dejanska kontrola, da se zakon pravilno uporablja in onemogoči svojevoljna kabinetna justica.

— Državni zbor je v zadnji seji imel obširno razpravo o deklaraciji nadvojvode Frana Ferdinanda povodom njegove poroke z grofico Chotkovo. Čehi in Hrvatje se glasovanja niso udeležili in sicer iz ozirov na svoje državno-pravno stališče. Nemci so pri ti priliki ostro kritikovali izjavo nadvojvodovo pri prevzetju protektorata nad katoliško šolsko društvo, vendar ta kritika ni zadobila taci odlik, kakor se je vlada bala.

Nemčija. — V nemški vladi so se zgodile važne premembe. Odstopili so trije ministri, mej njimi finančni minister Miquel, ki so bili zastopniki konservativnih interesov glede

zgradbe velikih kanalov. Konflikt je nastal, ker je Miquel zahteval, naj se razpusti državni zbor, mej tem ko je kancelar grof Bülow bil proti temu. Na mesto odstopivših ministrov so stopili kot finančni minister Rheinbaben, kot poljedelski minister Podbielsky, kot minister za notranje stvari Hammerstein in kot trgovinski minister veliki industrijalec Möller. Novo ministrstvo se z ozirom na soglasje v tendencah imenuje v listih „ministrstvo Bülow“.

Vojna v južni Afriki. — Računajo, da burska armada šteje sedaj še vedno 24.000 mož, mej katerimi je 7000 Afrikanerjev. Seveda so te čete raztresene. General De Wett, v čigar taboru se nahaja predsednik oranjske republike Stejn je svoje čete popolnoma reorganiziral in se hoče v kratkem lotiti angleške armade v Oranju. Angleži se nič kaj dobro ne počutijo. 75.000 mož rabijo samo za varstvo železnic, nad 20.000 pa je bolnih. Ni čudo, da že „Times“ vladi priporoča, naj sklene mir, sicer se zavleče vojna do nedoglednosti.

Vojna na Kitajskem. — Nemški listi silijo vedno bolj na to, naj bi Nemčija opustila tako malo uspešno svojo akcijo na Kitajskem. „Kreuz-Zeitung“ poroča, da so že določeni tisti oddelki nemške armade, ki zapustijo v kratkem kitajsko ozemlje. Tudi se poroča, da je že določeno, koliko vojaštva bo morala vsaka država pustiti v Pekinu. Avstro-Ogrska odpozove vse svoje vojaštvo domov, kar je tudi najpametnejše, saj nima na Kitajskem prav nobenih interesov varovati.

Obrtnija.

Pristojbinski ekvivalent.

(Dalje).

Zgodovinsko-politično pojasnilo pristojbinskega ekvivalenta.

Obrtni in trgovski krogi se že več let zavzemajo za primerno reformo zakonskih določb o pristojbinskem ekvivalentu, ali da se je dokazano, da je tolmačenje zakona, kakor je v navadi pri finančnem ministrstvu, nevzdržljivo, se vladni krogi vendar ne ganejo. V naslednjih vrstah hočemo podati kratko zgodovinsko-politično pojasnilo pristojbinskega ekvivalenta in sicer na podlagi res znamenite spomenice dr. Josipa Kohla, tajnika obrtniške zveze v Libercah na Češkem.

Pristojbinski ekvivalent se je uvedel, da bi imela država nekako nadomestilo za prepisne pristojbine, katerih pri posestvih posameznih ljudi razmeroma prav pogostoma dobiva, mej tem, ko se posestva juridičnih oseb le jako redkokedaj prepíšejo, in država torej časih veliko desetletij in še dlje ne dobiva nikacih predpisnih pristojbin.

Ta ekvivalent se je uvedel takoj, ko je bila država v veliki stiski in je nujno potrebovala denarja. Najprej se je to zgodilo z zakonom z dne 9. februarja l. 1850. drž. zak. št. 50. S tem zakonom se je določilo, da se mora od nepremičnega posestva občin, ustanov, duhovniških štipendij, cerkva itd. plačati od vrednosti teh posestev vsakih deset let dva odstotka davka, toda le od tistih nepremičnin, katere nosijo obresti, ne od tistih, ki se ne obrestujejo.